

N:o 150.

Af herr **A. Persson** i Mörarp, om fixering till bestämdt penningbelopp af viss kyrkotionde och helgonskyld m. m.

Inom vissa provinser af vårt land utgår som bekant en del spanmål, dels såsom tionde och dels såsom helgonskyld, utaf vissa hemman. Denna spanmål, som användes dels för statsändamål, dels till byggande och underhåll af kyrkorna och andra dermed jemförliga utgifter, dels till aflöningar åt klockare samt slutligen dels ock till folkskoleväsendet, löses till den ojemförligt större delen, om ej öfver allt, numera efter tioårigt medelmarkegångspris. Ifrågavarande på de särskilda hemmanen hvilande onus är fullt jemförligt med den på fast egendom å landet hvilande grundskatt, enär afgiften är bestämd att utgå med ett visst belopp i spanmål utaf särskilda sädesslag å hvarje afgiftsskyldigt hemman. Lösen för nämnda spanmål uppbäres af kommunens förtroendemän, såsom kyrkovärdar och skolrådsledamöter.

Såsom nyss antyddes, åligger hemmanet ett visst spanmålsbelopp, enligt gamla måttet tunnor och kappar. Genom de tid efter annan införda bestämmelserna om förändringar i rymdmåttet, har det besvär, som är förenadt med upprättandet af uppbördslängderna för ifrågavarande afgifter icke obetydligt ökats derigenom, att vid reducering till de mått, markegångstaxorna numera upptaga, flersiffriga bråkdelar för hvarje särskildt utgående spanmålsslag blifvit oundvikliga. Förenkling uti uppbördsväsendet härutinnan torde därför vara ett eftersträfvansvärdt mål och samma skäl, som varit de bestämmande för grundskatternas fastställande till visst belopp för hvarje hemman, äro härvidlag äfven tillämpliga. Om afgiften bestämdes till ett visst kontant belopp på hvarje afgiftsskyldigt hemman, blefve besväret med uppbördslängdernas upprättande i betydlig mån underlättadt, och föreslår

jag att detta belopp bestämmes till den summa i penningar, som utgjort medeltalet af lösningspriset för de sista tio åren.

Visserligen kan härvid den invändning göras att spanmålsprisen under nämnda år varit något lägre än förut och att genom antydda åtgärd en fördel härigenom tillskyndades afgiftsskyldige. Härpå torde dock med skäl kunna invändas, dels att ingen säkerhet finnes att prisen å spanmål komma under den närmaste framtiden att stiga, derest icke missväxtår inträffa, dels att besväret med uträkningen af det fixa beloppet blifver större, ju flera års medelpris som bestämmes såsom lösningspris, dels ock att, ehuru som nämndt ifrågavarande onus är jemförligt med grundskatterna, någon lindring för afgiftsskyldige i detta afseende icke egt rum och att sålunda, äfven om spanmålsprisen skulle blifva något högre än hvad de varit under de senare åren, den lindring, som härigenom beredd vederbörande, dock icke blefve jemförlig med den, som beredts grundskattegifvarne, och vore för öfrigt af allt för ringa betydighet med afseende å vare sig statens eller kommunens inkomster, att derpå borde fästas afseende med hänsyn till fördelen af förenkling vid uppbördsväsendet, hvilket här vore hufvudsaken.

Med stöd af hvad sålunda anförts föreslår jag,

att Riksdagen ville för sin del besluta att den spanmål, som nu i vissa provinser utgår ur viss jord under namn af kyrkotionde och helgonskyld, fixeras till bestämdt penningebelopp för hvarje afgiftsskyldigt hemman, att utgöras med den summa, som utgör medeltalet af lösningspriset för de sista tio åren, dock så att, der detta belopp slutar i bråk af öre, detta bortfaller; samt att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t, vid anmälan af detta sitt beslut, anhåller att Kongl. Maj:t ville gå i författning om utfärdandet af de föreskrifter i ämnet, som äro nödiga för ändamålets vinnande.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 27 januari 1890.

Anders Persson.